

Na temelju odredbi članka 2. točke 1. Pravilnika o akreditacijskim standardima za bolničke zdravstvene ustanove („Narodne novine“ br.92/19) kao i odredbi članka 20. Statuta Nacionalne memorijalne bolnice „Dr. Juraj Njavro“ Vukovar, ravnatelj Nacionalne memorijalne bolnice „Dr. Juraj Njavro“ Vukovar, dana 30. ožujka 2023. godine donosi

ETIČKI KODEKS NACIONALNE MEMORIJALNE BOLNICE „DR. JURAJ NJAVRO“ VUKOVAR

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Etičkog kodeksa

Članak 1.

Etičkim kodeksom Nacionalne memorijalne bolnice „Dr. Juraj Njavro“ Vukovar (u daljnjem tekstu: Kodeks) uređuju se pravila dobrog ponašanja i etička načela radnika i drugih osoba koje na bilo koji način sudjeluju u radu i djelovanju Bolnice.

U obavljanju poslova radnici su dužni pridržavati se odredbi ovog Kodeksa kao i osobe koje nisu zaposlenici Bolnice, a sudjeluju u njegovom radu ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba izravno može povezati s Bolnicom.

Radnici su dužni u radu poštivati temeljna ljudska prava, dostojanstvo, privatnost i autonomiju pojedinca. Dužnost im je poticati etičko ponašanje kod pacijenata, suradnika i kolega.

Radnici, pacijenti i suradnici dužni su poštivati nacionalnu, vjersku, rasnu, kulturnu, socijalnu i svaku drugu različitost u svrhu razvoja tolerancije i pozitivnih odnosa. Kodeks je podložan izmjenama i dopunama u skladu s razvojem djelovanjem Bolnice.

Primjenjivost Etičkog kodeksa

Članak 2.

Sadržaj Kodeksa odnosi se na profesionalnu djelatnost Bolnice i dužne su ga se pridržavati sve osobe koje na bilo koji način sudjeluju u radu i djelovanju Bolnice.

Profesionalna djelatnost

Članak 3.

Bolnica prilikom pružanja zdravstvenih usluga poštuje načela etike.

Zdravstveni radnici dužni su svoj posao obavljati savjesno, kvalitetno, u skladu s propisima i pravilima struke, obraćajući najveću pozornost njezi pacijenta, redu, čistoći, uz dužnu skrb o sredstvima rada.

Zdravstveni radnici dužni su pri pružanju zdravstvene zaštite poštivati osobnost svakog pacijenta te postupati u skladu s kodeksom etike zdravstvenih radnika.

Pri pružanju zdravstvenih usluga u kontaktu s pacijentima, pratnjama, roditeljima, skrbnicima, stručnjacima i vanjskim suradnicima radnici su dužni koristiti jezik, termine i razinu komunikacije koje su posve razumljivi korisniku usluga.

Radnici u svom radu trebaju poštovati i primjenjivati zakonske propise i interne akte Bolnice, primjenjivati i provoditi najviše stručne, poslovne i etičke standarde i norme i na taj način osigurati zakonitost u radu i poslovanju.

U svakodnevnim situacijama na radnom mjestu, radnici su dužni ponašati se u skladu s opće prihvaćenim pravilima uljudnog ophođenja kao što su:

- poštivati dogovorene rokove i točnost dolaska na posao i sastanke,
- održavati osobnu higijenu i urednost,
- održavati čistoću i urednost radne sredine i okoline koja uključuje posebne standarde predviđene za obavljanje zdravstvene djelatnosti,
- biti ljubazni u komunikaciji,
- primjereno oslovljavati,
- obraćati se drugim osobama s poštovanjem,
- izbjegavati i aktivno sprječavati svađe i sukobe,
- biti diskretan, izbjegavati sudjelovanje u glasinama, ogovaranju i drugim vrstama negativne i štetne komunikacije,
- njegovati korektnu međusobnu odnose među radnicima,
- prikladno se odijevati,
- čuvati interes i ugled Bolnice,
- čuvati podatke iz poslovanja Bolnice koji predstavljaju poslovnu tajnu,
- izbjegavati bilo kakve komentare i kritike na račun pacijenta ili stranaka, drugih pravnih osoba ili njihovih zaposlenika,
- izbjegavati bilo kakve privatne poslovne aranžmane s pacijentom odnosno strankom,
- izbjegavati bilo kakve komentare i iznošenje neistina i neprovjerenih informacija o bilo kojoj pravnoj ili fizičkoj osobi ili o radu Bolnice, odnosno drugih institucija i sl.

Tajnost podataka pacijenata i osoblja

Članak 4.

Radnici su dužni poduzimati sve mjere opreza i zaštite podataka propisane zakonom i Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća (GDPR) od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i slobodnom kretanju takvih podataka.

Zdravstveni radnici dužni su čuvati kao profesionalnu tajnu sve što saznaju o zdravstvenom stanju pacijenta, kao i ostali radnici koji u svezi sa svojim poslom ili na bilo koji drugi način dođu do informacija o tomu. Povreda čuvanja profesionalne tajne je teža povreda radne obveze.

Članak 5

Svi korisnici, pacijenti i druge zainteresirane osobe za rad Bolnice bit će upoznati s ovim Kodeksom i pravilima propisanim Pravilnikom o kućnom redu NMB Vukovar. Radnici Bolnice, korisnici, pacijenti i druge zainteresirane osobe za rad Bolnice dužni su u obavljanju svojih poslova pridržavati se odredaba ovog Kodeksa.

II. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA ETIČKOG KODEKSA

Načelo mirnog uživanja prava

Članak 6.

Svakom radniku mora se osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar Bolnice te poštovanje prava zajamčenih Ustavom i zakonima RH.

Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 7.

Svi radnici trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet, dostojanstvo i privatnost.

Odlukom ravnatelja imenovana je osoba koja je osim njega ovlaštena primati i rješavati pritužbe vezane za zaštitu dostojanstva radnika.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 8.

Svaki radnik Bolnice treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Radnici Bolnice ne smiju zlouporabiti svoj autoritet.

Načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka

Članak 9.

Svi radnici Bolnice poštuju sve pravne propise i postupke koji se tiču njihovih obveza kao zaposlenika Bolnice. Podršku osoblju pri izražavanju etičkih sumnji oko tumačenja i primjena načela Etičkoga kodeksa radnici rješavaju na način da se obrate za pomoć u Odjelu općih, kadrovskih i pravnih poslova.

Načelo međusobnog uvažavanja

Članak 10.

Radnik Bolnice poštuje osobnost pacijenata, kolega i drugih suradnika bez obzira na rasu, vjeru, etničko podrijetlo, socijalni ili bračni status, spol i spolnu orijentaciju, invalidnost, zdravstveni status, fizički izgled, dob i političku opredijeljenost. Kriteriji vrednovanja i napredovanja su stručnost, sposobnost i profesionalnost te rezultati u obavljanju određene vrste poslova i zadataka.

Načelo mirnog suživota u Bolnici

Članak 11.

Obveza je radnika Bolnice da svojim ponašanjem ostvaruje dobro i ugodno ozračje u Bolnici. Neprihvatljivo je svako neprimjereno ponašanje (uznemiravanje) prema drugoj osobi, kojemu je cilj povrijediti njezinu osobnost. Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin kojim se ponižava ili vrijeđa druga osoba, osobno dostojanstvo, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvaliteta života te osobe. Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih okolnosti, ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje. Spolno uznemiravanje je specifičan oblik uznemiravanja koji uključuje ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvredljiva i uznemirujućega materijala te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno djelovanje ili propuštanje s pozicije autoriteta.

Radnik koji je izložen zlostavljanju, napadu ili mu se prijete tijekom izvršavanja radne dužnosti od strane pacijenta i njegovih posjetitelja, odmah o istom obavještava dežurnog liječnika, te potom voditelja organizacijske jedinice i ispunjava prijavu neželjenog događaja (verbalni/fizički/materijalni) prema osoblju (obrazac OB-SOPK-5) i dostavlja Jedinici za kvalitetu u roku od 72 sata.

Načelo objektivnosti

Članak 12.

Radnici Bolnice trebaju težiti objektivnosti i neovisnosti u svom stručnom radu te se ne smije dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na odnos s drugim osobama i na objektivnost u radu.

III. ETIČKA PRAVILA PRILIKOM PRUŽANJA ZDRAVSTVENIH USLUGA I OBAVLJANJA OSTALIH RADNIH ZADATAKA

Načelo profesionalnosti

Članak 13.

Od radnika Bolnice očekuje se odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavanje svih obveza prema pacijentima, kolegama i ostalim djelatnicima u Bolnici. U svom djelovanju u obvezi su slijediti načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije.

Obveza poštivanja kriterija stručnosti i izvrsnosti, te u skladu s time stalno stručno usavršavanje unutar izabranog profesionalnog područja i utemeljivanje svih profesionalnih i etičkih prosudbi na dostupnim činjenicama, isključujući predrasude bilo koje vrste.

Treba održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima, težiti povećanju dobrobiti pacijenata i Bolnice i smanjivanju gubitaka uvijek kada je to moguće. Od svih članova se očekuje da djeluju u duhu zajedničkih ciljeva te sudjelovati u djelatnostima koje neće biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama u Bolnici, odnosno niti štetiti tim obvezama, kao ni ugledu Bolnice.

Poštivanje prava pacijenata

Članak 14.

Svakom pacijentu jamči se opće i jednako pravno na kvalitetnu i kontinuiranu zdravstvenu zaštitu primjerenu zdravstvenom stanju, sukladno opće prihvaćenim stručnim standardima i etičkim načelima u najboljem interesu pacijenata uz poštivanje njegovih osobnih stavova, sukladno Zakonu o zaštiti prava pacijenata.

Povjerljivost

Članak 15.

Zdravstveni radnici dužni su čuvati kao profesionalnu tajnu sve što znaju o zdravstvenom stanju pacijenta, kao i ostali radnici koji u svezi sa svojim poslom ili na bilo koji drugi način dođu do informacija o tomu. Povreda čuvanja profesionalne tajne je teža povreda radne obveze.

Svi zaposleni koji raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti, trebaju štiti tajnost takvih podataka sukladno propisima.

Svi podaci o zdravstvenom stanju pacijenta su profesionalna tajna i mogu se davati samo onima koje je pacijent ovlastio ispunjavajući obrazac Povjerljivost i održavanje osobnih kontakata (OB-PP-4).

Izbjegavanje sukob interesa

Članak 16.

Radnici Bolnice trebaju izbjegavati sukobe interesa. Treba postojati neovisnost svih izvanbolničkih djelatnosti kako one ne bi bile u sukobu s profesionalnim obvezama zaposlenih u Bolnici ili utjecale na integritet objektivnosti zaposlenih.

Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

Sigurnost pacijenta i osoblja

Članak 17.

Bolnica je posvećena održavanju sigurnog okruženja za pacijente, posjetitelje, zaposlenike, i za druge osobe.

Radnicima je zabranjena svaka vika, buka i druga ponašanja koja bi mogla remetiti mir i tišinu u Bolnici ili dovesti u pitanje sigurnosti, dostojanstvo, tjelesni i duševni integritet pacijenta i ostalih radnika.

U slučaju da radnik postupa neprofesionalno ili pokazuje znakove promijenjenog ponašanja što ugrožava kvalitetu i sigurnost pružene zdravstvene zaštite ili nesmetan rad, voditelj odjela podnosi pismeni zahtjev ravnatelju za daljnje postupanje.

Bolnica provodi odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi osigurala razinu sigurnosti koja je u skladu sa zahtjevima propisa o zaštiti osobnih podataka te razmjerna rizicima povezanim s obrađivanjem osobnih podataka, na način da se osigurava takva zaštita koja onemogućava slučajno ili nezakonito uništenje, gubitak, izmjenu, neovlašteno otkrivanje osobnih podataka ili neovlašteni pristup osobnim podacima koji su prikupljeni, preneseni, pohranjeni ili na drugi način obrađivani.

Znanstvena istraživanja

Članak 18.

Nije dopušteno istraživanje koje može rezultirati nerazboritim rizikom ili fizičkim i psihičkim povredama pacijenata. U znanstvenom istraživanju potrebno je primjenjivati načelo svjesnog pristanka na temelju odgovarajuće obaviještenosti sudionika.

Prava i dostojanstvo svih koji sudjeluju kao ispitanici i drugi sudionici u znanstvenom istraživanju treba štiti sukladno Pravilniku o kliničkim ispitivanjima u Bolnici.

Etičko povjerenstvo NMB Vukovar je tijelo koje prati primjenu etičkih i deontoloških načela zdravstvene struke, odobrava znanstvena istraživanja u Bolnici, nadzire uzimanje dijelova ljudskog tijela nakon obdukcije u medicinske i znanstveno-nastavne svrhe, rješava i druga etička pitanja u obavljanju djelatnosti Bolnice.

Za sve etičke dvojbe koje se tiču kliničkih i nekliničkih djelatnosti odluke donosi Etičko povjerenstvo Bolnice.

Prijam, prijevoz i otpust pacijenta

Članak 19.

Liječnik postavlja indikaciju za sve dijagnostičko-terapijske postupke te za prijam pacijenata na stacionarno liječenje, dok medicinska sestra/tehničar pacijenta upućuje u proceduru bolničkog upisa. Sanitetski prijevoz odjelnog pacijenta dogovara medicinska sestra/tehničar.

Pacijenta može otpustiti iz Bolnice isključivo liječnik. Pacijenta se ne može zadržati protiv njegove volje, osim u slučajevima u kojima je to zakonom određeno.

U slučaju smrti pacijenta u Bolnici, postupa se sukladno Postupku u slučaju smrti pacijenta ZB-OP-4.

Zaštita i korištenje informacija

Članak 20.

Radnici su dužni elektronički komunikacijski sustav, uključujući računala, e-mail, Internet, Intranet, softvere, telekomunikacije, bežične uređaje i druge informacijske sustave, pravilno koristiti prvenstveno za radne zadatke. Zabranjeno je korištenje tehnologije za slanje uvredljivih, diskriminirajućih ili uznemiravajućih poruka.

Zabranjeno je svoje ID-ove ili lozinke otkrivati neovlaštenim osobama.

Javni istupi radnika

Članak 21.

Pravo javnog istupa ima ravnatelj i osobe koje on ovlasti. Bez takvog ovlaštenja ravnatelja, radnici nemaju pravo istupa u javnosti.

U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima predstavlja Bolnicu, radnik je dužan iznositi stavove Bolnice, u skladu s propisima, dobivenim ovlastima, stručnim znanjem uz odobrenje ravnatelja. Pri iznošenju stavova Bolnice i osobnih stavova, radnik je dužan paziti na ugled Bolnice i osobni ugled.

Poštivanje naplate zdravstvenih usluga

Članak 22.

Radnici Bolnice dužni su postupati sukladno propisima i ugovornim obvezama vezano uz postupanje s uputnicama, pravilna ispostava računa, izdavanje nalaza i naplata zdravstvenih usluga od korisnika koji su u obvezi platiti korištenje zdravstvenih usluga ili participaciju.

Pacijent koji nije osiguran ili nema iskaznicu dopunskog zdravstvenog osiguranja, dužan je prilikom otpusta platiti participaciju za izvršeno liječenje.

IV. PRAVO NA PODNOŠENJE PRITUŽBE

Članak 23.

Radnici, pacijenti Bolnice i druge zainteresirane osobe mogu se obratiti ravnatelju s pritužbom na ponašanje radnika Bolnice, za koje smatraju da je protivno odredbama ovog Kodeksa.

Ravnatelj razmatra pritužbe s nadležnim službama Bolnice i u skladu s propisima i općim aktima Bolnice pokreće odgovarajući postupak za njihovo rješavanje.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

Ovaj Kodeks stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se na Oglasnoj ploči.

KLASA:510-05/23

URBROJ:107-01/23-2

U Vukovaru, dana 30. ožujka 2023. godine

The image shows a circular official stamp of the National Memorial Hospital "Dr. Juraj Hranro" in Vukovar. The stamp contains the text "NACIONALNA MEMORIJALNA BOLNICA 'DR. JURAJ HRANRO' VUKOVAR". A blue ink signature is written over the stamp, and the word "RAVNATELJ" is printed in bold black letters across the signature.

mr. sc. Anto Blažanović, dr. med. spec.
patologije i sudske medicine